

ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ YASASI
(28/1988, 45/2003, 50/2003, 9/2007, 34/2012, 29/2014 ve 17/2020 Sayılı
Yasalar)

Madde 9 Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Yasası'nın 9'uncu maddesinin (5)'inci fıkrasının kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar:

- Kısa İsim** 1. Bu Tüzük, **Çıraklık Eğitiminin Esas ve Usulleri Tüzüğü** olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

- Tefsir** 2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;

“**Aday Çırak**”, Çıraklık eğitimi başlangıcındaki iş yeri ortamını ve ilgili mesleği tanıması için en az on beş, en çok otuz günü kapsayan deneme dönemindeki çırağı anlatır.

“**Ağırlık Katkılı Notlar Toplamı**”, Öğrencinin ders ile ilgili ölçme faaliyetinden aldığı not ile ilgili faaliyetin etkilenme ağırlığının çarpımı ile çarpımı sonucu elde edilen notu anlatır.

“**Alan**”, Ortak özelliklere sahip birden fazla meslek dalını içeren; bilgi, beceri, tutum, davranış ve istihdam imkanı sağlayan programların her birinin genel adını anlatır.

“**Bakanlık**”, Eğitim ve Öğretim işleri ile görevli bakanlığı anlatır.

“**Bütünleme Sınavı**”, Yıl sonu sınavlarında başarı elde edemeyen öğrencilere verilen telafi sınavı hakkını anlatır.

“**Çırak**”, Bir meslek alanında çıraklık sözleşmesi esaslarına göre mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını iş içerisinde geliştiren kişiyi anlatır.

“**Çıraklık Eğitimi**”, Zorunlu eğitim yaşını tamamlayan ve meslek eğitimi almak isteyen kişilerin devam ettiği yaygın eğitimi anlatır.

“**Dal**”, Bir alan altında belirli konularda uzmanlaşmaya yönelik bilgi, beceri, tutum, davranış gerektiren ve istihdam imkanı sağlayan iş kollarından her birini anlatır.

“**Eğitime Elverişli Yerler**”, Mesleki eğitimin yapılmasına uygun olan okul ve işyeri ortamlarını anlatır.

“**İşveren**”, Özel sektörde faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişileri ve kuruluşları, genel ve katma bütçeli daireleri, kamu iktisadi teşebbüslerini,

28/1988
45/2003
50/2003
9/2007
34/2012
29/2014
17/2020

döner sermayeli kuruluşları, özel yasaya dayanılarak kurulan banka ve kuruluşları anlatır.

"İşyeri", Özel sektörde faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, genel ve katma bütçeli daire ve kuruluşların, yerel yönetimlerin, kamu iktisadi teşebbüslerinin, döner sermayeli kuruluşların, özel yasa ile veya özel yasada öngörülen yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşların faaliyetlerini sürdürdükleri; bina, işletme ve tesisler ile benzer yerleri anlatır.

"Kalfa", Bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri, iş ve işlemleri bir ustanın gözetimi altında kabul edilebilir standartlarda yapabilen kişiyi anlatır.

"Kurul", Çıraklık ve Meslek Eğitimi Yasası'nın 5'inci maddesi uyarınca kurulan Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kurulunu anlatır.

"Meslek", Bir kimsenin kendine temel çalışma alanı edindiği, geçimini sağlamak için yaptığı sürekli işi anlatır.

"Modüler Yapıdaki Ders", Aynı ders içinde bulunan ve birbirinden bağımsız konulardan oluşan her bir modülün ayrı ayrı değerlendirildiği dersi anlatır.

"Öğretici Usta", Ustalık yeteneğini kazanmış; çırakların, kalfaların ve meslek lisesi öğrencilerinin işyerindeki meslek eğitiminden sorumlu meslek eğitimi tekniklerini bilen ve uygulayan kişiyi anlatır.

"Örgün Eğitim", okul öncesi eğitimi, ilk öğretimi, orta öğretimi ve yüksek öğretimi anlatır.

"Pratik Eğitim", Okul atölyeleri ile eğitim merkezlerinde ve iş yerlerinde yapılacak uygulamalı çalışmaları anlatır.

"Psikolojik Danışmanlık, Rehberlik ve Şube Amirliği", Eğitim-öğretim kurumlarındaki öğrencilere rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti veren şube amirliğini anlatır.

"Resmi Doktor Raporu", Doktorların tanı koydukları hastaların sağlık durumu ile ilgili değerlendirmelerini işledikleri "doktor raporu" adı verilen özel tıbbi evrağı anlatır.

"Sözleşme", Çıraklık ve Meslek Eğitimi Yasası gereğince asgari şartları bir form olarak düzenlenmiş; İşveren veya usta, çırak, çırak velisi ve Çıraklık Eğitim Merkezi Müdürü arasında imzalanan, çalışma ilişkisi hükümlerini de ihtiva eden sözleşmeyi anlatır.

"Teorik Eğitim", Kursun veya konunun gerektirdiği uygulamalı çalışmalara yönelik bilgilerin eğitimini anlatır.

"Usta ", Bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmış ve bunları mal ve hizmet üretiminde, iş hayatınca kabul edilebilecek standartlarda uygulayabilen, üretimi planlayabilen, üretim sırasında karşılaşılabilecek sorunları çözümlayebilen, düşüncelerini; yazılı, sözlü ve resim ile açıklayabilen, üretimle ilgili pratik hesaplamaları yapabilen kişiyi anlatır.

"Uygulama Nitelikli Seçmeli Ders", Seçmeli dersler içerisinde uygulama ağırlığı olan seçmeli dersi anlatır.

"Uygulamalı Meslek Dersi", Bilgi, beceri, davranış ve pratik yapma alışkanlığı kazandırmak için okutulan meslek derslerini anlatır.

- Amaç** 3. Bu Tüzüğün amacı, çıraklık eğitimi kapsamında yapılan eğitime, sınavlara ve çalışmalara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.
- Kapsam** 4. Bu Tüzük, çıraklık eğitimi alanları ve çıraklık eğitimini tamamlayarak kalfalık sınavına girecek kişileri kapsar.

İKİNCİ KISIM

Çıraklık Eğitiminin Amaçları, Esasları ve Kayıt Kabul Koşulları

- Çıraklık Eğitiminin Amaçları** 5. Çıraklık eğitiminde amaç bireylerin;
- (1) İyi bir yurttaştan beklenen davranışları kazanması,
  - (2) Çeşitli mesleklerdeki ortak iş ve işlemleri öğrenmesi,
  - (3) Çalışma disiplininin anlam ve önemini kavraması,
  - (4) İş güvenliğine ait genel ilke ve prensipleri öğrenmesi,
  - (5) Çalışma hayatına uyum sağlayacak tutum ve davranışları edinmesi,
  - (6) Mesleği ile ilgili gerekli bilgi, beceri ve iş alışkanlığını kazanarak kalfalığa hazırlanması,
  - (7) Ortak bir genel kültürü kazanmalarının sağlanması ve
  - (8) Aday çırakların ilgi ve yeteneklerine uygun meslek seçimi yapmalarının sağlanmasıdır.
- Çıraklık Eğitimi ve Öğretiminde Uyulması Gereken Esaslar** 6. Çıraklık eğitimi ve öğretiminde aşağıdaki esaslar göz önünde bulundurulur:
- (1) Pratik ve teorik eğitim programlara ve mevzuata uygun olarak yürütülür.
  - (2) Teorik meslek eğitimi programları uygulamaya yönelik olarak işlenir.
  - (3) Aday çırağın ve çırağın teorik meslek eğitimiyle görevli öğretmenler ile işyerindeki pratik eğitimiyle görevli kişiler arasında, bu iki eğitimin bütünlük içerisinde yürütülmesi amacıyla iş birliği yapılır.
  - (4) Çıraklık eğitiminin amacına uygun olarak ve her meslek dalının özel amaçları gözetilerek verilecek derslerin çeşitleri, süreleri, konuları ve uygulamada göz önünde bulundurulacak esaslar Bakanlık tarafından hazırlanacak öğretim programlarında belirtilir. Dersler bu programlara uygun olarak verilir.
  - (5) Çıraklık eğitiminde her öğretim yılı iki döneme ayrılır. Her dönem başında aday çırak kaydı yapılır ve aday çıraklar ile çıraklar buldukları düzey ve meslek alanı için öngörülen teorik eğitim programlarına devam ederler. Sözleşmenin feshi nedeniyle teorik eğitim yılını tamamlamayan çıraklarla yeniden sözleşme yapılması halinde çıraklar tamamlayamadıkları teorik eğitimlere devam ederler.

Ancak işveren tarafından sözleşmeleri usulsüz olarak feshedilen çıraklar, teorik eğitimlerine iki ay süre ile devam ederler.

- (6) Çıraklar için açılacak her sınıfta çırak sayısı en az on iki olur. Ancak zorunlu hallerde Bakanlık izni ile bu sayı sekize düşebilir.
- (7) Çıraklar teorik ve pratik eğitimlerini birlikte sürdürürler. Teorik eğitimlerini kendi okullarda; pratik eğitimlerini ise mesleğin özelliğine ve öğretim programlarına uygun olarak sözleşme imzaladıkları işyerlerinde alırlar.
- (8) Çıraklar, teorik eğitimlerini eğitim kurumlarında veya bakanlıkça eğitime elverişli olduğu tespit edilen yerlerde alabilirler.
- (9) Çıraklık Eğitim Merkezlerinde kazanılan bilgi ve beceriler örgün eğitime geçişte değerlendirilir. Çıraklık Eğitim Merkezleri ve örgün eğitim arasındaki geçiş ve değerlendirmeler Bakanlık tarafından yapılır.

Çıraklık Kayıt- Kabul Koşulları

7. Çıraklık eğitimi ile ilgili kayıt-kabul koşulları ve diğer hususlar Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kurulu tarafından basılı ve sözlü yayın araçları ile ve Bakanlığın web sayfasında duyurulur. Duyurularda kayıt-kabul yeri, tarihi ve aranan özellikler ile kayıt yapılabilecek meslek dalları belirtilir. Çıraklık eğitiminin kayıt-kabulünde bulunması gereken asgari koşullar aşağıdakilerdir:

- (1) Zorunlu eğitim yaşını tamamlamış olmak ve on sekiz yaşından gün almamış olmak,
- (2) Sağlık durumunun eğitimini alacağı mesleğin gerektirdiği işleri yapmasına engel teşkil etmediğini doktor raporu ile belgelemek,
- (3) Çıraklık eğitimi süresince;
  - (A) Kendisine verilecek işleri dikkat ve itina ile severek yapmayı,
  - (B) Teknik ve pratik eğitimine düzenli şekilde devam etmeyi
  - (C) İşyerine ait makine, araç ve gereçleri korumayı,
  - (D) İşyerine ait ticari ve mesleki sırları korumayı kabul etmiş olmak.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Çırağın Başarısının Saptanması ve Değerlendirme

Çırağın Başarısının Saptanması ve Değerlendirilmesi

8. (1) Çırağın başarısı dönem içerisinde yapılan sınavlar ile yazılı ve/veya uygulamalı ödevler esas alınarak verilecek notla saptanır.
- (2) Çırağın başarısıyla ilgili ölçme ve değerlendirme işlemlerinde aşağıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur:
  - (A) Çırağın ilgisine, isteğine, yeteneğine ve bilgi ve beceri düzeyine göre yönlendirilmesine ve alanında/bölümünde ilerlemesine olanak sağlanır.
  - (B) Çırağın başarısı bir bütün olarak dikkate alınır.

(C) Ölçme ve değerlendirmede, programlarda belirtilen özel ve genel amaçlar, hedef davranışlar, açıklamalar ve konular esas alınır.

(D) Çırağın başarısının ölçülmesinde kullanılan ölçme araçları:

- (a) Geçerlilik (*Bir ölçme aracının ölçmeyi amaçladığı özelliği, başka herhangi bir özellikle karıştırmadan, doğru olarak ölçebilme derecesidir.*);
- (b) Güvenirlik (*Bir ölçme aracının ölçmek istediği özelliği hatasız bir biçimde ölçebilme derecesidir.*);
- (c) Objektiflik, (*Bir ölçme işlemi kim tarafından yapılırsa yapılsın, aynı sonuca ulaşılması demektir.*);
- (d) Kullanışlılık (*Bir ölçme aracının birimlerinin kullanılış amacına uygun olmasıdır.*);
- (e) Ayırt edicilik (*Bir ölçme aracının her bir maddesinin bilen öğrenci ile bilmeyen öğrenciyi birbirinden ayırt etmesidir.*)

özelliklerine sahip olmalıdır.

(E) Çırağın; programında öngörülen ders, modül, ödev, atölye, uygulama ile işletmelerde beceri eğitimi sınavlarına katılması zorunludur.

(3) Uygulama nitelikli seçmeli derslerin, uygulamalı meslek derslerinin ve modüler yapıdaki derslerin sınavları, dersin özelliğine göre; yazılı ve/veya sözlü ve/veya uygulamalı ve/veya proje tabanlı olarak yapılır.

(4) Ödevler ve sınıf çalışmaları çırağın fiziksel ve zihinsel kapasitesini zaman bakımından gücünü aşmayacak ölçüde düzenlenir.

(5) Sınavlarda kopya çeken veya çekilmesine yardım eden çıraklar, hemen sınıftan çıkarılır ve kopya çektiği veya çekilmesine yardım ettiği sınavdan başarısız sayılırlar ve sıfır not alırlar. Bu çırakların durumları okul idaresine bildirilir ve kopya çeken veya çekilmesine yardım eden çırak hakkında Ortaokullar İle Ortaöğretim Kurumları İçinde Ve Dışında Uyulacak Kurallar Ve Disiplin Tüzüğü'nün ilgili kuralları uygulanır.

29.06.1998

RG.70

EK III

AE.343

7.12.1998

RG.130

EK III

AE.726

01.06.2020

RG.96

EK III

AE.331

12.05.2021

RG.106

EK III

AG.352

**Not Verme
Düzeni ve
Derecesi**

9. (1) Sınavlarda notlar “on” esası üzerinden verilir. Kesirli not verilmez. Notların ortalaması alırken çıkan yarım ve yarımdan büyük kesirler tam sayıya yükseltilir. Yarımdan küçük olan kesirler dikkate alınmaz.

(2) **Notların dereceleri aşağıda gösterildiği şekildedir:**

10 – 9 : Pekiyi   4 – 3 : Zayıf
8 – 7 : İyi   2 – 1 : Pek Zayıf
6 – 5 : Orta   0 : Boş

**Öğretmenin Not
Bildirimi ve
Çıracak Karnesi**

10. (1) Öğretmenler bu Tüzüğün 5’inci maddesinde belirtilen esaslara göre belirledikleri notları okul idaresine teslim ederler.

(2) Her dönem sonunda çıracakların o döneme ait başarı, gelişme, devam ve disiplin durumları karne ile velilerine bildirilir. Karnede her dersin başarı notu ve sınıf öğretmenin çıracak hakkındaki genel görüşü belirtilir. Bu görüş çıracakın öğrenim durumu, karşılaştığı güçlükler, okul içi ve dışı tavır ve hareketleri, mesleki başarısı, mesleğine karşı ilgi ve gayreti, arkadaşları ile ilişkisi, okulu ve ders araç-gereçlerini temiz tutma ve korumada gösterdiği özen, derslere karşı ilgi ve gayreti, uyarılmalardan yararlanma derecesi ve benzeri hususların bir bütün halinde değerlendirilmesini kapsar.

**Dönemler,
Sınavlar ve
Notların
Belirlenmesi**

11. (1) Bir öğretim yılında iki dönem vardır. Çıracakın her dönem her dersten bir dönem notu alması esastır. Bir dönem içerisinde bir ara sınav bir de dönem sonu sınavı yapılır. Dönem notu; ara sınav notu ile dönem sonu sınav notu ve dönem içinde yapılan yazılı veya uygulamalı ödevler ortalama notunun ağırlıklı ortalamasıdır.

(2) (A) İşletmelerde uygulamalı olarak görülen meslek derslerinin değerlendirilebilmesi için, her eğitim-öğretim yılı başında işletmelerde görülecek olan mesleki eğitim konularına dair bilgileri içeren çıracak iş dosyası işletmelere verilir. Değerlendirme, çıracakın iş dosyasında belirtilen konuları eksiksiz tamamlaması, çıracakın iş yerinde yapmış olduğu işler, işe yatkınlığı, işyerine devam-devamsızlık durumu, iletişim becerileri ve müşteri ilişkileri de dikkate alınarak her dönem içerisinde en az iki kez not vermek suretiyle yapılır.

(B) Değerlendirme sonuçları öğretici usta tarafından her dönem sonunda çıracakın teorik eğitimini yaptığı kuruma bildirilir. Kurum, uygulamalı ders notları ile teorik ders notlarının yer aldığı karneyi dönem sonu çıracakına verir.

- (3) **Birinci dönem ara sınavları**, dönem başından itibaren uygulanmış olan müfredat kısmını kapsar. **Uygulamalı derslerde**, dönem içerisinde yapılan ders kapsamındaki modüllerin veya faaliyetlerin tamamlanmasından sonra modül veya faaliyetlerle ilgili yapılan tüm iş ve işlemlerin ayrı ayrı değerlendirilmesi neticesinde çıkan notların basit ortalaması ara sınav notu olarak kabul edilir.
- (4) **Birinci dönem sonu sınavları**, birinci dönemde uygulanmış olan müfredatın tümünü kapsar.
- (5) (A) **Teorik sınavlarda dönem notu belirlenirken** ölçme faaliyetlerinin aşağıda belirtilen dönem notunu etkileme ağırlıkları dikkate alınır:

Ödevlerin Ortalaması : 1
Ara Sınav Notu : 2
Dönem Sonu Sınav Notu : 3

(B) Yukarıdaki (A) bendinde belirtilen etkileme ağırlıklarına göre bir teorik dersin dönem notu aşağıdaki örneğe göre bulunur:

Çırağın	Etkileme	Ağırlık	
Ölçme Faaliyeti	Aldığı Not	Ağırlıkları	Katkılı Not
Ödevler Ortalaması	8	1	8
Ara Sınavı	6	2	12
Dönem Sonu Sınavı	6	<u>3</u>	<u>18</u>
	Toplam:	6	38

DÖNEM NOTU:

$$\frac{\text{Ağırlık Katkılı Notlar Toplamı}}{\text{Etkileme Ağırlıkları Toplamı}} = \frac{38}{6} = 6,3 = 6$$

- (6) Uygulamalı bir dersin dönem sonu notu hesaplanırken; ödev-proje notu 1 ile çarpılır ve dersin katkı notu bulunur. Modül veya modül gruplarının aritmetik ortalamalarından oluşan not (Ara sınav notu ve dönem sonu sınav notlarının toplamı sonucu oluşan not) 5 ile çarpılır, dersin katkı notu bulunur. Bulunan katkı notlarının toplamı ile etkilenme ağırlığı (5+1=6) toplamına bölünür ve dönem sonu notu bulunur.

Örnek Hesaplama

Ders	Not	Aritmetik Hesaplanması	Ortalamanın
Modül a Modül b, Modül c	8	Modül a + Modül b + Modül c = 8 + 6 + 4 = 18 / 3 = 6 (Aritmetik Ortalama)	
Modül Notu	6	Aritmetik ortalama (Ara Sınav notu = dönem sonu sınav notu)	
Modül Notu Ağırlığı	6	X 5	6 X 5 = 30
Proje-Ödev Notu ve Ağırlığı	7	X 1	7 X 1 = 7
Ağırlıklı Not Toplamı		7 + 30 = 37	
Dönem Sonu Başarı Notu		= 37 / 6 = 6	

- (7) İkinci dönem notu bu Tüzüğün birinci dönem notunun belirlenmesine ilişkin kurallar uyarınca hesaplanır. İkinci dönem ara ve dönem sonu sınavları, birinci dönem ara ve dönem sonu sınavlarına dair esas ve usullere uygun olarak belirlenir.
- (8) Ara ve dönem sonu sınavlarında, yatakta tedaviyi gerektiren bir hastalık sebebiyle bu sınavlara girecek durumda olmadığını resmi bir doktor raporu ile okul müdürlüğüne belgelendiren çırak için engel sınavı düzenlenir. Doktor raporunun en geç üç gün içerisinde ilgili okul müdürlüğüne iletilmesi gerekir. Özürsüz olarak sınavlara katılmayan bir çırak sınav hakkını kullanmış sayılır ve girmediği sınavdan sıfır not almış kabul edilir. Özürsüz olarak ödevini zamanında teslim etmeyen bir çırak da o ödevden sıfır not almış kabul edilir.
- (9) **Öğrenme Güçlüğü olan Çıraklara Uygulanacak Sınavlar:**
Psikolojik Danışmanlık, Rehberlik ve Araştırma Şube Amirliği tarafından öğrenme güçlüğü olduğunu resmi raporla belgeleyen çıraklar için ayrı sınav düzenlenir. Sınav süresi, Komisyon tarafından belirlenir. Bu durumda olan çıraklara da bütün derslerden yıl sonu başarı durumu ve sınıf geçme kuralları bakımından bu Tüzük kuralları uygulanır.

(10) Çırağın yazılı ödev notlarını ve sınav kağıtlarını görme ve notlarına itiraz etme hakları vardır. İtiraz başvuruları, notların açıklandığı tarihten itibaren en geç üç iş günü içerisinde yazılı olarak okul müdürlüğüne yapılır. İtiraz, en geç üç iş günü içerisinde notu veren öğretmen ve Komisyon tarafından yeniden değerlendirilir ve değerlendirme neticesi okul müdürlüğü tarafından çırağa yazılı olarak bildirilir.

Derslerden Başarılı Sayılma

12. Çırakların aldığı herhangi bir dersten başarılı sayılması için, o derse ait birinci ve ikinci dönem notlarının aritmetik ortalamasının en az beş olması gereklidir.

Ancak, ikinci dönem notu yedi ve üzeri olan çıraklar birinci dönem notuna bakılmaksızın o dersten başarılı sayılırlar.

Yıl Sonu Notu ve Yıl Sonu Başarı Notu

13. (1) Bir dersin yıl sonu notu, çırağın o dersten aldığı birinci ve ikinci dönem notlarının aritmetik ortalamasıdır. Dönem notu oluşturulurken, dönem içerisinde tek sınav notu olan çıraklar okul idaresi tarafından belirlenecek bir tarihte engel sınavına girerler.

(2) (A) Doğrudan geçilen bir dersin yıl sonu notu, o dersin “Yıl Sonu Başarı Notu” sayılır.
(B) Bütünleme ve bütünlemenin engel sınavlarında alınan nottan hangisi yüksekse bu not yıl sonu başarı notu olarak kabul edilir.

(3) Bir dersin yıl sonu başarı notu yıllık genel başarı ortalamasının mezuniyet belgesi derecesinin saptanmasında esas alınan nottur.

Yıllık Genel Başarı Ortalaması

14. (1) Yıllık genel başarı ortalaması, o yıl alınan derslerin yıl sonu başarı notlarının ağırlıklı ortalamasıdır. Ağırlıklı ortalama şöyle bulunur:

(A) Bir dersin ağırlığı, o dersin ders dağıtım çizelgesindeki haftalık ders saati sayısına eşittir.

(B) Bir dersten alınan yıl sonu başarı notu ile o dersin ağırlığının çarpımından çıkan sayı o dersin ağırlıklı notudur.

(C) Aynı yılda alınan bütün derslerin ağırlıklı notları toplamı aynı derslerin ağırlıkları toplamına bölünür. Çıkan sayı, çırağın yıllık genel başarı ortalamasıdır. Yıllık genel başarı ortalaması hesaplanırken bölme, virgülden sonra iki basamak yürütülür.

(2) Yıllık genel başarı ortalaması çırağın karnesinde tasdiknamesinde, sınıf geçme ve mezuniyet defterlerinde gösterilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Yıl Sonu Başarı Durumu ve Sınıf Geçme

Yıl Sonu Başarı Notu ve Sınıf Geçme 15. Çırağın yıllık başarısı tüm derslerdeki durumu göz önünde bulundurularak belirlenir:

- (1) Ders yılı sonunda bütün derslerden başarılı olan çıraklar doğrudan bir üst sınıfa geçerler. Bir dersten başarılı olmak için alınması gereken en düşük not beştir.
- (2) Ders yılı sonunda bir üst sınıfa geçmeye hak kazanamayan çıraklar başarısız oldukları derslerden bütünleme sınavlarına girerler. Başarısız olanlar, çıraklık süresi olan dört yılı aşmayacak şekilde öğrenimlerine devam ederler. Çırak aynı düzeydeki sınıfı en fazla iki yıl okuyabilir.
- (3) Bütünleme sınavları sonunda bütün derslerden beş veya üzerinde not alan çıraklar başarılı sayılırlar ve doğrudan bir üst sınıfa geçerler.

Engel Sınavları 16.

- (1) Bütünleme sınavlarının engeli yoktur.

Ancak bütünleme sınavları tarihlerinde yatakta tedaviyi gerektiren bir hastalık sebebiyle bu sınavlara girecek durumda olmadığını okul doktoru, resmi hastane veya resmi bir doktordan alacağı bir rapor ile sınav gününden itibaren en geç üç gün içinde okul müdürlüğüne belgelendirmiş çırak için engel sınavı düzenlenir. Rapor süresi, engel sınavı süresini aşan çıraklardan engel sınavlarına girmek isteyenlerin, sınava girmesinde bir sakınca bulunmadığına dair yeni bir rapor getirmesi gerekir.

- (2) Engel Sınavları, bütünleme sınavları esaslarına göre yapılır. Bir dersin engel sınavı, o dersin normal sınav gününü takip eden on gün içinde okul müdürlüğü tarafından belirlenecek günde yapılır.

Ancak, rapor süresi, engel sınavı süresini aşan çıraklar, yürürlükteki mevzuat kurallarına uygun olmak koşuluyla okul müdürlüğü tarafından uygun görülecek zamanda engel sınavlarına alınırlar.

(3) Engel sınavlarına giren çırakların sınıf geçme durumları da bütünleme sınavlarına katılan ıraklarda olduğu gibi değerlendirilir.

Mezuniyet Belgesi Verilmesi

17.

(1) Son sınıf düzeyinde bulunan ve bu Tüzük kurallarına göre mezun olmaya hak kazanan çıraklara **ıraklık EĞitimi Mezuniyet Belgesi** verilir.

(2) ıraklık EĞitimi Mezuniyet Belgesi'nin üzerinde; mezun çırağın **“Kimlik No”, “Adı, Soyadı”, “Baba ve Anne Adı”, “Mezuniyet Derecesi ve Notu”, “Mezuniyet Tarihi”, “Alan/Bölüm/Dal” ve “Belge No ve Tarihi”** gösterilir.

Mezuniyet Notu ve Derecesi

18.

Mezuniyet derecesi, mezuniyet notu esas alınarak aşağıda gösterildiği Şekilde belirlenir ve belge üzerinde **“Pek İyi”, “İyi” ve “Orta”** Őeklinde yazılır:

Mezuniyet Notu

10.00 - 8.50

8.49 - 6.50

6.49 - 5.00

4.99 ve altı

Mezuniyet Derecesi

Pek İyi

İyi

Orta

Geçer

**BEŐİNCİ KISIM
Çeşitli ve Son Kurallar**

Genelge Düzenleme Yetkisi

19.

Bakanlık, bu Tüzüğün amaçlarına uygun olarak genelge düzenleme ve yayınlama yetkisine sahiptir.

Ancak yayınlanan hiçbir genelge bu Tüzüğün kurallarına aykırı olamaz.

**Yürürlükten
Kaldırma**

23.02.1989

RG.19

EK III

A.E. 85

23.02.1989

RG. 19

EK III

A.E. 84

**Yürütme
Yetkisi**

20. Bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Çıraklık Eğitimi Tüzüğü ve Çırakların Devam Devamsızlık Tüzüğü, konu Tüzükler uyarınca yapılan işlemlere hâlel gelmeksizin yürürlükten kaldırılırlar.

**Yürürlüğe
Giriş**

21. Bu Tüzük, eğitim ve öğretim işleriyle görevli Bakanlık tarafından yürütülür.
22. Bu Tüzük, Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.